

Boží soud pro život

Všechno, co Stvořitel učinil, prohlásil za velmi dobré. Dobré je to, co podporuje život. A to je základním stvořitelským principem. Je proto přirozené, že i Boží „Poslední soud“ je podřízen základnímu stvořitelskému principu a musí podporovat život.

„Copak si opravdu přeji smrt ničemy, je výrok Panovníka Hospodina? Nemám snad v oblibě, když se odvrátí od svých cest a bude žít?“

Ezechiel 18,23;

Napsal: **František Mladějovský**

infofmladej@gmail.com

www.jhvh.cz

Předmluva

V lednu 2024 nám zemřel syn Ondra na těžkou nemoc. Bylo mu dvacet šest let. Dokud žil modlili jsme se ženou a s mnoha věřícími přáteli, s bratry i sestrami, aby ho Bůh, náš Otec, uzdravil. Mohli bychom říct, že Bůh naše modlitby nevyslyšel, ale už za několik dní jsme pochopili, že to mohlo být i naopak. Otec naše modlitby vyslyšel ale jinak, než jsme si přáli my. Prosil jsem Otce, aby mi odhalil více informací o smrti a o jeho soudu, které jsou v jeho slovu, protože si uvědomuji, jak málo vím o obojím. Výsledkem je tato studie. Ztráta blízkého člověka je vždy bolestivá a ta bolest asi nezmizí, dokud se s blízkou osobou zase nesetkáme. O tom je naděje, která je při pozorném čtení Božího slova přítomna v celém Písmu. O této naději pro všechny i pro zemřelé, kteří nebyli věřící nebo žili před příchodem Mesiáše, svědčí Zákon i proroci, neboť svědčí o původci této naděje, o synu Božím Ježíši Mesiáši (Jan 5,39). Tato naděje, kterou nám vykoupil Ježíš / Jehošua syn našeho nebeského Otce, je naštěstí velmi reálná a absolutně důvěryhodná. posílila naší důvěru v

Boha spravedlivého a milosrdného. Bůh je dobrý a ani jiný být nemůže, protože je dárce a ochráncem života. Bůh za všech okolností podporuje život, protože podpora života je jeho základním stvořitelským záměrem a principem, na němž stojí celé stvoření. Jak s tím souvisí smrt a jak se to promítá do jeho soudu si ukážeme.

František Mladějovský

Úvod

Boží soud byl po staletí vážně přijímaným varováním před Božím trestem, které ovlivňovalo myšlení křesťanů natolik, že si mnozí rozmysleli vědomě udělat něco špatného. Boží soud byl církvemi často vykreslován v děsivých výjevech plných utrpení pro hříšníky. Takových obrazů bylo ve středověku namalováno mnoho. I kostelní výzdoba leckde působí výhrůžně, aby se lidé Božího soudu báli. Ale dnes je v křesťanských národech Boží soud většinou lidem celkem lhostejný. Proč? Příčiny jsou stejné jako ty, které vedly ke ztrátě důvěry a autority církví v historicky křesťanských národech. Proto i církevní obrazy Božího soudu bývají brány jen jako překonané dědictví církevního učení, ne jako vážně míněné varování. Otázka je, zda Boží soud má skutečně nahánět hrůzu, tak jak jí šířily církve a zda má být Boží soud tak černobílý, jak ho církve většinou vykreslují? Odpovídal by takový soud Boží spravedlnosti, svatosti a jeho stvořitelemu principu, podle něž má všechno, co Bůh stvořil podporovat život? A jak je to s

lidmi, kteří žili před příchodem Ježíše Krista /
Jehošuy Mesiáše na zem v lidském těle?

My, kteří věříme, že Boží slovo je pravdivé a Bůh je spravedlivý a zároveň milosrdný, bychom se měli snažit pochopit, jaký smysl Boží soud i smrt má, k čemu slouží, jakými principy se Boží soud řídí, a nebojme se chtít vědět i více o tom, jak bude probíhat a za jakých podmínek. Máme-li to vědět, Otec nám to jistě nechal zapsat v jeho slově.

Boží stvořitelský princip a Boží spravedlnost

Fakt, že dost lidí věří, že řád povstal sám od sebe z chaosu je důkazem, jak moc zaslepená je mysl lidí, takže nevidí Boží slávu a moc v jeho díle, jimž je svět, ve kterém žijeme (Řím 1, 19-20). Bůh to lidem zjevil, ale oni to odmítli uznat. Dnes lidé důvěřují více vědcům, kteří teprve poznávají jednotlivé prvky stvoření s jeho zákony, místo aby hledali odpovědi na své otázky u samotného Stvořitele. Odtržení se od Stvořitele umožňuje Božímu odpůrci klamat lidi a zpochybňovat životně důležité přirozené principy, jimiž se

lidstvo řídí celé věky. Úmyslný útok na Boží přirozený řád, jaký nemá obdoby, má mimo jiné odvést lidstvo od Stvořitele, který nám nabízí naději na návrat k trvalému životu.

Základní stvořitelský princip, na němž stojí Boží přirozený řád lze vidět i v Božím slovu. Bůh nám poskytuje všechno potřebné ke svobodnému rozhodování v životě, o cestě, kterou chceme jít. Jsou jen dvě. Cesta široká a pohodlná vedoucí do záhuby (řecké slovo apóleja; Mt 7, 13-14) a cesta úzká, obtížná vedoucí k záchraně a návratu do trvalého života.

Platí to i pro ty, kdo vystupují jako Boží služebníci. V Mt 7:21-23¹ Ježíš varuje ty, kdo sice vystupují jeho jménem, ale Boží vůlí se neřídí, že „... v onen den...“ je náš Pán odmítne. Katolická věrouka dodnes nepochybuje, že se jedná o den Posledního soudu. Je z Písma zjevné, že soud

¹ „Ne každý, kdo mi říká: ‚Pane, Pane‘, vejde do království Nebes, ale ten, kdo činí vůli mého Otce, který je v nebesích. Mnozí mi v onen den řeknou: ‚Pane, Pane, což jsme tvým jménem neprorokovali a tvým jménem nevyháněli démony a tvým jménem neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy jim vyznám: ‚Nikdy jsem vás neznal. Odejděte ode mne, činitelé nepravosti.

může být těžký i pro zlé a nevěrné Boží služebníky. Bůh je dobrý Otec a zároveň je spravedlivý. Každé zlo přináší následky, jež nakonec vedou ke smrti (Ř 6,23). Ale Boží a Ježíšovo milosrdenství otevře možnosti pro každou pokoru a pokání, protože oba tyto postoje na soudu dávají velkou šanci na záchranu. Otec, náš Stvořitel chce využít každou možnost pro záchranu hříšníka (Ez 18,21-23), protože vše i jeho soud slouží podpoře života.

V 5M 30, 15 naleznete definici toho, co je dobré a co je zlé: „*Pohled, předložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo.*“. Ano tak je to prosté.

Všechno, co podporuje život je dobré. Vše ostatní je zlé. To je základní stvořitelský princip. Když Bůh prohlásil, že vše, co učinil je velmi dobré, znamená to, že celé jeho dílo podporuje život. A příroda mu dává za pravdu. I vědci, kteří pronikli v poznání přírody dostatečně daleko, žasnou nad životaschopností přírody, která se dokáže úspěšně vyrovnávat (když se jí dá šance) s ničivými důsledky lidské činnosti.

Čemu má Boží i lidský soud sloužit?

Začneme se nejdříve zabývat soudem obecně.

Nejdříve si musíme uvědomit k čemu slouží jakýkoliv soud. Proč vlastně existuje?

Od pradávna byla funkce soudce spojená s královskou mocí. Králové soudili veřejně. Jeden takový Šalomounův královský soud je zapsaný i v Bibli (1Krá 3,16-28). Soud je nástroj spravedlnosti a spravedlnost přináší pokoj (Iz 32,17). Úloha soudu (i lidského) je zajišťovat pokoj a mír. Vidíme, že soud je nástrojem pro podporu života. A to jeden z nejdůležitějších. Soud má dodnes v královstvích a státech nenahraditelnou roli. Král byl i nejvyšší soudce, ale i menší sporné situace řešili určení soudci nebo šlechtici na svém panství. Obecně platilo, že soudy byly vždy výsadou společensky uznávaných a důvěryhodných autorit, protože šlo o nanejvýše velkou odpovědnost.

Historické zkušenosti – bezzákonnost ničí říše

Historie je plná špatných konců velkých i menších říší, které zanikly mimo jiné proto, že

soudy a panovníci přestaly ctít a uplatňovat právo. Bez spravedlivého soudu se rozrostla bezzákonnost a svévole. Feudálové, kteří vládli ve většině evropských zemích až do konce I. světové války jsou posledním takovým příkladem. Ani Velká francouzská revoluce by nebyla možná, kdyby král a šlechta nejednali dlouhodobě svévolně a nedopouštěli by se velkého bezpráví na lidech, kteří se nemohli bránit. Ještě větším příkladem významu práva a důsledků jeho nedodržování je pád Římské říše.

Vliv bezpráví na ztrátu velmocenského postavení Říma byl zásadní. Římské právo vycházelo z několika principů a prvním z nich bylo zvykové právo, které čerpalo z přirozeného Božího řádu. V průběhu pozdní antiky se objevily různé formy korupce, nespravedlnosti a zneužívání moci, které podkopávaly základní principy římské společnosti. Vysoká míra korupce a zneužívání moci mezi politiky a úředníky vedla k oslabení institucí a ztrátě důvěry veřejnosti. Zvětšující se hospodářská nerovnost a rozdělení společnosti na bohaté a chudé přispěly k sociálnímu napětí. Bezpráví vůči chudším vrstvám, jako byla častá

daňová zátěž, vedlo k revoltám a vzpourám. Neschopnost spravedlivě prosazovat zákony a chránit práva občanů vedla k rozkladu právního státu. Bezpráví tak reflektovalo obecný úpadek morálních hodnot ve společnosti.

Rostoucí bezpráví zasáhlo všechny státoporné složky, což významně přispělo k oslabení stability a soudržnosti římské říše, až to vedlo k jejímu postupnému rozkladu².

V takových situacích vystupuje význam a odpovědnost těch, co mají dohlížet na dodržování práva a jeho vymahatelnost.

Boží soud neslouží jen k odsouzení a potrestání člověka

Boží soud se liší od lidských soudů, protože není ovlivněný neznalostí, ani nepodléhá žádné lidské, ani jiné moci. Bůh navíc jedná i soudí

²Některé zdroje, z nichž jsou tyto informace: **The Decline and Fall of the Roman Empire" od Edwarda Gibbona**: Klasické dílo, které se zabývá příčinami pádu Říma, včetně politické korupce a morálního úpadku. **The History of Rome" od Tituse Livie**: Obsahuje analýzu politických a sociálních změn v Římě, které přispěly k jeho úpadku.

nadčasově a zná i skryté příčiny situací, jež jsou předmětem soudu. V Bibli jsou Boží soudy popsány nejvíce v knize Soudců, v knihách Samuelových, královských a v knihách Paralipomenon, ale pozorný čtenář rozpozná Boží smysl pro spravedlnost a jeho soud ve všech biblických knihách.

Příkladem Božího postoje a řešení odsouzeníhodného jednání je v rozhovoru Boha s Abrahámem (v té době se ještě jmenoval Abram), když prorocky Abrama seznamuje s budoucností jeho potomstva v Egyptském otroctví. Doslova říká: „... *S jistotou věž, že tvé potomstvo bude cizincem v zemi, která nebude jejich, a budou tam otročit a budou pokořováni čtyři sta let. Avšak národ, kterému budou otročit, budu soudit a potom vyjdou s velikým majetkem. ... Až čtvrtá generace se sem navrátí, protože až potud nebude dovršena vina Emorejců.*“ (1Moj 15,14-16)

Na této historické situaci můžeme vidět, že Bůh nesoudí ani netrestá nikoho bezdůvodně ani svévolně. Jeho soud musí vycházet z úplnosti

všech, nikoliv jen částečných důkazů a přihlíží i ke stavu společnosti, nejen jednotlivce. Tato vlastnost Božího soudu je klíčová. Je jedním ze základních principů posledního Božího soudu na konci všech věků. Boží soud i trest každého člověka musí být spravedlivý ve všech aspektech a souvislostech života, včetně těch neviditelných. Boží soud na konci věků musí dokončit spravedlivé rozsouzení celého života každého člověka, ve všech jeho souvislostech. I to, co nebylo možné vyřešit během našich krátkých životů. K tomu nestačí jen prosté shrnutí toho, co každý člověk během života konal, řekl nebo si skrytě myslel. Proto musí být každý zemřelý člověk oživen (ne vzkříšen k životu), aby se měl šanci ještě projevit v podmínkách, které neovlivňuje Satan (Zj 20,5-25). Proto Ježíš říká, že Sodomě bude na soudu lehčeji než Kafarnaum a zdůvodnil to tím, že by Sodoma stála dodnes, kdyby viděla ty mocné skutky, které dělal Ježíš (Mt 11,22-24; L 10,12).

Boží, ale i lidský soud slouží nikoliv jen ke spravedlivému odsouzení a potrestání trestných činů, ale má vést k nápravě toho, kdo je páchá.

Ukážeme si, že Boží soud má velmi důležitou úlohu ve výchově člověka.

Hebrejská slova související se soudem jsou דיין= din; שָׁפַט= šáfat; מִשְׁפָּט= mišpát; Bůh jako Pán a Vládce nad Izraelem je zároveň jeho Soudcem. Jeho panování se projevuje v jeho soudcovství, jež jednak dbá na to, aby lid stál ve smlouvě [[Iz 5:15n](#)], jednak svému lidu pomáhá při překonávání nebezpečí, ohrožujícího jej zvenčí. Bůh jako soudce je zároveň pomocníkem [[Sd 11:27](#); [Ž 119:175](#)] a vysvoboditelem [[Ex 6:6](#); [2S 18:31](#)]. Boží soudy možno označit jako spásonosné činy [sr. [Dt 10:18](#); [Ž 103:6](#); [Ž 140:13](#)], vyplývající ze smlouvy s jeho lidem³.

Příkladem, v němž se Bůh vyjadřuje jako soudce najdeme v řeči Boha k Abrahámovi (tehdy ještě Abramovi), když prorocky Abrama seznamuje s budoucností jeho potomstva v Egyptském otroctví. Doslova říká: „... *S jistotou věž, že tvé potomstvo bude cizincem v zemi, která nebude jejich, a budou tam otročit a budou pokořováni*

³Převzato z Biblického slovníku A. Novotného

čtyři sta let. Avšak národ, kterému budou otročit, budu soudit a potom vyjdou s velikým majetkem. ... Až čtvrtá generace se sem navrátí, protože až potud nebude dovršena vina Emorejců.“ (1Moj 15,14-16)

Na této historické situaci můžeme vidět, že Bůh netrestá nikoho svévolně. Soud i trest musí být spravedlivý a zdůvodněný. Každý (i lidský) soud slouží nikoliv jen k odsouzení a potrestání, ale hlavně kvůli spravedlivému řešení sporných a nebezpečných situací, které by mohli ohrozit řád a pokoj ochraňující společnost před chaosem, rozpadem a zánikem.

Boží soud musí navíc vyřešit i to, co žádný lidský soud vyřešit nemůže⁴. Osud zemřelých lidí od Adama a Evy až do poslední generace. Platí to pro všechny, kdo žili a žijí na této zemi, pod tímto nebem (nynější země a nebe budou vystřídány novou zemí a novým nebem Zj 21,1). Boží soud musí být, je a bude spravedlivý, ale

⁴Boží soud probíhá i v nebi. Viz Iz 6,1-3; Zj 4. kapitola. Jan 16,11;

zároveň musí sloužit PODPOŘE a OCHRANĚ života, jako veškeré Boží stvořitelské dílo.

Otázky, jež nemohou být zatím vyřešené

Všichni jsme smrtelní, ale náš krátký život ani naše smrt neřeší a nemůže řešit (s výjimkou věrných Božích služebníků) důležitou otázku. Dokázal by zemřelý člověk žít a jednat tak jak je dobré v Božích očích, kdyby nebyl zatížený hříchem a nebyl by klamán a ovlivňován služebníky toho Zlého? I lidské soudy přihlížejí k závažnosti a okolnostem trestného činu. Existují-li polehčující okolnosti snaží se i lidské soudy (pokud jsou spravedlivé) dát trest mírnější nebo trest, který má působit výchovně k nápravě člověka. Na každý trestný čin bývá stanovené rozpětí délky a tvrdosti trestu, aby mohly být zohledněné i polehčující okolnosti.

Mojžíšův zákon rovněž stanovuje různé oběti a tresty za různá provinění. Trest smrti je jen za obzvlášť nebezpečné (pro všechn lid) jednání. Žádný současný soud (ani Boží) nemůže zodpovědět výše uvedenou otázku, protože svět

ještě ovládá Boží odpůrce vládce tohoto světa (J 12,31; 14,30; 16,11). Aby mohl spravedlivý Boží soud proběhnout, musí být nejdříve definitivně odsouzen a potrestán Boží odpůrce (Zj 20.

kapitola), původce a hlavní viník špatného vývoje lidstva (J 16, 8-11). Proto ostatní mrtví neožijí dřív, než bude Satan uvržen do ohnivého jezera.

Otázka je i to, jak spolehlivě určit, kdo je hoden zápisu do knihy života a kdo už ne? Jak dlouho by musel člověk žít, aby bylo nezpochybnitelné, že je nebo naopak není hoden žít věčně (být zapsán v knize života). K tomu pravděpodobně poslouží dostatečná databáze precedentních situací s jejichž pomocí bude každý souzen.

Zmínku o ní můžeme najít například u Daniele 9,24, kde prorok píše: *„Pro tvůj lid a pro tvé svaté město je vyděleno sedmdesát sedmiletí k zadržení té věrolomnosti a ke **zpečetění hříchů** i k usmíření zvrácenosti, též ku přivedení věčné spravedlnosti a zapečetění vidění a proroka i ku pomazání nejsvětějšího místa.“*

Hebrejské slovo *chatam* (חָתַם), znamenající „dokončit, uzavřít, ukončit“ překládané jako

„zpečetění“ hříchů, jiní překladatelé překládají také slovy „naplnění míry hříchů“. Co je tou mírou hříchů, ne-li úplné naplnění jejich druhů (dnes bychom řekli databáze všech hříchů) a jejich důsledků, jejichž polarita=závažnost na stupnici závažnosti, které způsobují bude brána v potaz při vynesení konečného rozsudku. Slovo *chatam* „zpečetění“ je zde doplněné hebrejským slovem (תָּמַם) „*tamam* (táwmam)“, které může mít, mimo jiné, význam *dojít do konce, dokončit*. Je to jako bychom řekli o někom, kdo se dopouští opakovaně zločinů, až se dovrší jejich míra, že posledním z nich zpečetil svůj osud. Platí to například i o dovršení viny Emorejců v našem historické příkladě. Na druhém místě je slovo *chatam* přeložené slovem „*zapečetění*“, neboť v tom místě jde o dokončení, uzavření vidění a prorokování⁵. Dokud nebude dovršená, dokončená = „zpečetěná“ míra (dokončení databáze hříchů a jejich precedentních případů)

⁵Studijní překlad Miloše Pavlíka slovo נבִיא (naw - bee) překládá jako prorocství.

všech hříchů, nemůže ani nastat spravedlivý Boží soud.

První a druhá smrt

Lidé o smrti většinou neradi mluví i přemýšlí, přitom král Šalomoun autor biblických knih Přísloví a Kazatel nám doporučuje, abychom se tématu smrti nevyhýbali, protože nám může pomoci zmoudřet (Kaz 7,2-3). Někdy slyšíme nebo čteme o lidech, kteří si vzpomněli na své minulé životy. Proto někteří lidé věří v tzv. reinkarnaci neboli znovuzrození člověka, který již zemřel a toto znovuzrození může být i opakované. Reinkarnace je důležitou součástí východních náboženství. V Božím slově však není žádná zmínka, která by reinkarnaci potvrdila nebo vyvrátila. Zato je v Bibli zmínka o první a druhé smrti. Pojdme s pomocí Božího slova zjistit, co oba pojmy znamenají, protože velmi úzce souvisí s pochopením Božího soudu a jeho cílech.

První smrt

Název první smrt říká, že jde o první smrt od narození člověka. Nebylo před tím možné, aby zemřel, protože ještě nikdy nežil. Král Šalomoun o první smrti píše v knize Kazatel:

„A chvalořečil jsem mrtvé, kteří dávno zemřeli, více než živé, kteří jsou ještě naživu. Avšak lépe, než oni oba je na tom ten, kdo ještě nebyl, kdo nespátřil zlé dílo, které se pod sluncem páchá.“

Kaz 4,2-3;

A jinde říká: *„Dobré jméno je nad dobrý olej a **den smrti nad den narození.**“* Kaz 7,1;

„Neboť živí vědí, že zemřou; mrtví, ti však nevědí nic, ani už nemají odměnu, protože jejich památka byla zapomenuta.“ Kaz 9, 5;

První smrt podle Kazatele není to nejhorší, co se může člověku stát. Dnem smrti už člověk nemůže přidat nic dobrého a přidat něco zlého ke svým hříchům nebo z nich ubrat. Kazatelova slova doplňuje Ježíš, který řekl: *„Pravím vám, svým přátelům: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, a potom již nemají, co by učinili. Ukážu vám,*

koho se máte bát. Bojte se toho, který má pravomoc vás po zabití uvrhnout do Gehenny. Ano, pravím vám, toho se bojte.“ L 12,4-5; (Ježíš Kristus zde nemluví o strachu z adamovské smrti, ale o smrti násilnou rukou Božích nepřátel)

A apoštol Pavel píše: „vydejte takového člověka Satanu k záhubě těla, aby duch byl zachráněn v den Pána Ježíše.“ 1Kor 5,5;

V Pavlových slovech je navíc velká naděje týkající se právě Božího soudu. I člověku s velkým hříchem může být odpuštěno nebo spíše mu bude umožněno, aby se pokořil, uznal svou vinu a napravil se. Ježíš dokonce říká, že může být odpuštěno i rouhání proti němu: *„Proto vám pravím: Každý hřích i rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu odpuštěno nebude. A tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno; ale tomu, kdo by promluvil proti Duchu Svatému, nebude odpuštěno ani v tomto věku, ani v budoucím.“* (Mt 12,31-32;) Na soudu může být hodně věcí odpuštěno. Dokonce i takových, které jsou podle našeho úsudku velké hříchy.

Smrt v podání muže ve Iněném oděvu není nic hrozivého, když Danielovi říká na konci jejich rozhovoru: *„Ty ale dojdeš do konce a budeš odpočívat. Na konci dnů pak povstaneš ke svému údělu.“* Da 12,13; Smrt je zde zastoupená hebrejským slovem נִיחָ= *noó-akh odpočívat*.

Ve světle citovaných textů se i smrt již podléháme, zdá být méně tragická než, jak se běžně lidem jeví. Z žádného textu nevyplývá, že první smrt je definitivní a že člověk, který zemře první smrtí, trpí. Boží slovo zde popisuje první smrt jako stav, při němž lidská duše nic nevnímá.

Všechny uvedené texty, ale důrazně svědčí o tom, jak je důležité, jakým způsobem žijeme, abychom si spíše hromadili poklad v nebi a vyhnuli se hrozbě druhé smrti.

Druhá smrt

*„Ostatní mrtví neožili, dokud se těch tisíc let nedovršilo. Blahoslavený a svatý, kdo má podíl na prvním vzkříšení; nad těmi druhá smrt nemá pravomoc, ... A Smrt a Hádes byli uvrženi do ohnivého jezera. **To je ta druhá smrt: ohnivě jezero.** A kdo nebyl nalezen zapsán v knize*

života, byl uvržen do ohnivého jezera.“ Zj 20, 6; 14-15;

Bible nám nezatajuje nic důležitého. Naopak, náš Stvořitel chce, abychom se mohli rozhodovat a jednat na základě správných a pravdivých informací. Připomeňme si ještě jednou Ježíšova slova: *„Bojte se toho, který má pravomoc vás po zabití uvrhnout do Gehenny. Ano, pravím vám, toho se bojte.“* Druhá smrt je na rozdíl od první smrti tvrdým a vědomě prožitým trestem, kdy takto odsouzení mrtví vnímají svůj stav.

Vzpomeňme na Ježíšovo podobenství „Boháč a Lazar“ v L 16, 19-31;. Mimo jiné je z něho zjevné, že druhá smrt neznamena nevědomí, ale vědomě prožívané utrpení. Tím se liší od první smrti.

V textu (Zj 20, 6; 14-15) se vyskytují slova „*neožili*“ a „*vzkříšení*“. Slovo „*neožili*“ je řecké slovo ἀναζάω [anazaó] a znamená (znovu) ožít, vrátit se k životu (i přen.) se zápořem „*ou*“ na začátku má význam neožili. Slovo vzkříšení je řecké slovo ἀνάστασις, εως, ἡ [anastasis] 1. povstání 2. vzkříšení, zmrtvýchvstání.

Jde o dvě různá slova s různým významem. Proč nejde o totéž? Protože vzkříšení (anastasis = povstání k životu) je použité v souvislosti s trvalým, nekončícím životem. Znovu ožití (anazaó / návrat k životu) je použito v souvislosti s Božím soudem, který teprve rozhodne o dalším osudu a případné nápravě oživených lidí. Teprve se ukáže, jestli jejich návrat k životu je pro trvalý život nebo k uvržení do ohnivého jezera. Ježíš svým učedníkům přesně vysvětlil ten rozdíl.

„Nedivte se tomu; vždyť přichází hodina, v níž všichni, kteří jsou v hrobech, uslyší jeho hlas a vyjdou. Ti, kdo činili dobře, budou vzkříšeni k životu, a ti, kdo jednali zle, budou vzkříšeni k soudu.“ Jan 5,28-29;

Klíčové je, že ti druzí jsou vzkříšeni k soudu, což neznamená automaticky, že ten soud skončí hned v ohnivém jezeře. Některým bude na soudu lehčeji než jiným. V Božích slovech lze najít mnoho náznaků, že Boží soud neslouží jen k formálnímu odsouzení s následkem druhé smrti. Že nejde o formální proces svědčí například Ježíšova slova o Sodomě a Gomoře, že jim bude na soudu lehčeji než Kafarnaum nebo městům, která odmítli a nepřijali

zprávu o Božím království (Mt 10,15; 11,23; Mk 6,11; L 10,12).

Šalomoun píše o Božím soudu bez šíření hrůzy

Mezi první a druhou smrtí je prostor a čas, v němž probíhá to, co píše král Šalomoun v Kazateli 12,13-14: „*Slovo na závěr všeho, co bylo řečeno: Boha se boj a jeho příkazy zachovávej, protože toto se týká každého člověka. Vždyť Bůh každé dílo přivede na soud se vším, co je skryto, ať dobrým nebo zlým.*“

„*Dál jsem pak viděl pod sluncem: Tam, kde mělo být právo, byla ničemnost, tam, kde měla být spravedlnost, byla ničemnost. V duchu jsem si řekl: **Spravedlivého i ničemu bude soudit Bůh, protože tam nastane čas pro každý záměr a pro každé dílo.** A tu jsem si v duchu o záležitosti lidských synů řekl, že je Bůh tříbílí, aby viděli, že jsou sami o sobě jako zvířata.*“ Kaz 3,16-18;

Ze Šalomounových slov se vynořuje obraz soudu, který se bude zabývat vším, co člověk činí během života. Ježíš říká: „*Pravím vám, že z každého*

neužitečného výroku, který lidé promluví, vydají počet v den soudu. Neboť podle svých slov budeš ospravedlněn a podle svých slov odsouzen.“ Mt 12,36-37; Náš mozek je schopen pamatovat si každý okamžik života ve všech jeho rozměrech, tak jak ho vnímáme všemi smysly⁶. Ježíšova slova to potvrzují. Proč by si Stvořitel dal takovou práci při stvoření lidského mozku, aby zaznamenal a uložil vše o našem životě, kdyby na tom nezáleželo. Všechno, co člověk vykoná dobrého, zvyšuje jeho šanci, že se ho nakonec druhá smrt v ohnivém jezeře nebude týkat. Cílem Božího soudu je život zachránit, nikoliv ho zmařit.

Boží soudy

„... Vždyť když se dějí tvé soudy na zemi, obyvatelé světa se učí spravedlnosti.“ Iz 26,9;

Prorok Izajáš (v 11, 2-4) píše o tom, jak se bude soudit v Božím království: *„A spočine na něm Duch Hospodinův: Duch moudrosti a rozumnosti,*

⁶ Svědčí o tom zkušenosti lidí, kteří prošli klinickou smrtí a vrátili se zpět. Takovou zkušenost má i autor tohoto článku.

Duch rady a udatnosti, Duch poznání a bázně před Hospodinem. Bude mít zálibu v bázni před Hospodinem a nebude soudit podle toho, co vidí svýma očima, ani rozhodovat podle toho, co slyší svýma ušima, ale bude spravedlivě soudit chudé a podle práva rozhodovat pro pokorné v zemi. Bude bít zemi holí svých úst a duchem svých rtů usmrtí ničemu.“

Závěrečný Boží soud bude určitě probíhat na stejném principu. Boží soudy probíhaly a probíhají po celé lidské dějiny, aniž by si to většina lidí uvědomovala. Připomeňme si příklad Emorejců, Sodomy a Gomory, ale i potopy. I tyto Boží zásahy jsou projevem Božích soudů. Všechny tyto Boží soudy jsou jen částečné. Jak řekl Ježíš i Sodoma a Gomora budou stát před Božím posledním soudem. Přesto i tyto částečné soudy jsou pro nás poučné. Mohou nás poučit o Boží spravedlnosti. Pro Boží lid je zaznamenáno období, kdy nad ním vládl a soudil přímo Bůh. Toto období je zapsané v knihách Exodus až po knihy Samuelovy.

Musíme se narodit znovu

Ježíš řekl tato slova Nikodémovi, váženému muži mezi Židy. Vysvětluje mu, že kdo chce žít v Božím království musí se narodit znovu z vody a Ducha (J 3, 1-8). Tedy obrazně musí zemřít to tělesné a znovu se narodit Duchem, který oživuje.

Apoštol Pavel píše v prvním dopise Korintským (verš 15,44) o těle: *„Zasévá se tělo duševní, vstává tělo duchovní. Je-li tělo duševní, je také tělo duchovní.“* Pavel vysvětluje, že člověk prochází vývojem od tělesného myšlení k duchovnímu myšlení. Oba, Ježíš i Pavel hovoří znovuzrození z tělesného člověka do člověka duchovního. Oba také říkají, že po vzkříšení jsou lidé jiní (Mt 22,30; 1Kor 15, 41-44). Jsou to další informace ukazující na Boží záměr, dovést člověka k nepomíjitelnosti. Říká-li Ježíš, že ti, co činili dobře budou vzkříšení k životu a ti, co činili zle budou vzkříšení k soudu, jaká je úloha soudu? Aby všichni nakonec skončili v ohnivém jezeře nebo aby je Boží soud dovedl k nápravě, po níž by i oni směli žít věčně? Protože Bůh je dobrý a podporuje život, i jeho soud musí podporovat nápravu vedoucí k trvalému životu. S tím souvisí

znovuzrození, k němuž musí dojít každý, kdo chce žít trvale v Božím království. K této proměně z tělesně uvažujícího člověka ve člověka duchovního musí dojít.

Modlitba

Modlitbou se obracíme k Otci, jako se děti obrazení ke svým rodičům. Ježíš v této souvislosti říká: *„Kdo z vás je takový člověk, který podá svému synu kámen, když ho požádá o chléb? Nebo mu podá hada, když ho požádá o rybu? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše dá dobré věci těm, kteří ho žádají, váš Otec, který je v nebesích!“* (Mt 7, 9-11). V modlitbách se obracíme k dobrému Otci, který je v nebi, a přesto není od nás daleko (Sk 17,27). Každý z nás zažil, že jeho modlitba nebyla na první pohled vyslyšena. Zvláště bolestné to může být, když se modlíme o uzdravení někoho blízkého a on nebo ona se neuzdraví a někdy i zemře. Ptáme se, proč nás Bůh nevyslyšel? Nikdy to není tak, že by Bůh naše modlitby neslyšel.

Modlitba vyslovená v dobrém úmyslu, jako prosba o pomoc pro druhé lidi má vždy velkou cenu i když se nenaplní. Všechny modlitby jdou za člověkem, kvůli němuž byly přednesené Bohu a Ježíši Kristu. Není vyloučeno, že mohou mít velký význam i na Božím soudu jako přímlyvy. Zároveň vydávají svědectví i o tom, kdo se modlí. Pro obě strany je dobrá modlitba usilující o dobro druhých velkým přínosem. Žádná modlitba, ani ta jež není zdánlivě vyslyšená není marná. Její ovoce se může projevit až na Božím soudu.

Závěr

Vidíme-li, jak důkladná je příprava Božího soudu, můžeme právem věřit, že Boží soud bude spravedlivý tak, jak to žádný lidský soud nedokáže. Již víme, že Boží soud je nejen spravedlivý, ale tak jako veškeré Boží stvoření slouží životu.

„Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ Řím 6,23;

„Neboť soud bez milosrdenství je pro toho, kdo neprokázal milosrdenství; milosrdenství přemáhá soud.“ Jak 2,13;

Všechna tato slova svědčí o tom, že Boží soud neslouží k tomu, aby poslal do ohnivého jezera každého, kdo se stal obětí Božího odpůrce, Satana a jeho otroků. A naše pomíjivost završená smrtí není definitivní. I ten poslední Boží soud je pro záchranu každého, kdo je záchranu schopen. Pamatujme na laskavá a moudrá slova Kazatele:

„Raduj se, mládenče, ve svém dětství a ať tě tvé srdce oblažuje ve dnech tvého jinošství, chod' cestami svého srdce a za tím co vidí tvé oči. Ale věz, že za všechny tyto věci tě Bůh přivede k soudu.“

A náš Pán Ježíš doplňuje: *„Jeden je dobrý: Bůh. Chceš-li vstoupit do života, zachovej přikázání!“*
Mt 19,17;

Důvěřujme našemu dobrému Bohu, Otci a jeho synu Ježíšovi, který za nás dal vlastní život, abychom mohli být zachráněni, že vše, co činí je

pro dobro a život nejen nynější, ale hlavně pro život věčný.